

опис джерел

Індекс сприйняття корупції (CPI) базується на даних з кількох різних джерел, які описують, як представники бізнесу та експерти з відповідної країни сприймають рівень корупції в державному секторі.

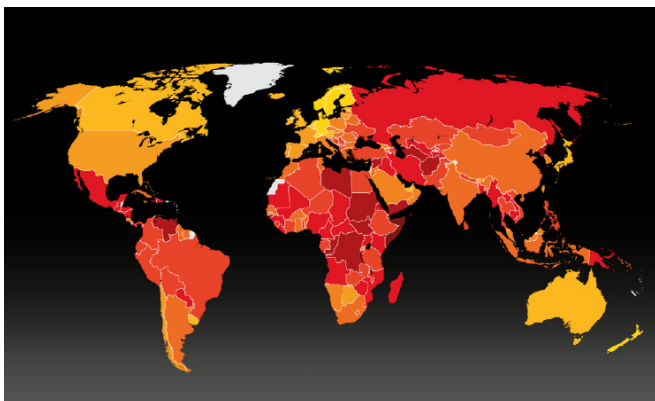
Щоб розрахувати CPI, потрібно виконати наступні кроки:

1. Обрати джерела даних:

Кожне джерело даних, що використовується для підрахунку CPI, повинне відповідати наступним критеріям, щоб вважатися надійним:

- Кількісно вимірює сприйняття корупції в державному секторі;
- Ґрунтується на надійній методології, в якій країни отримують бали та місце в рейтингу відповідно до однакової шкали;
- Проводиться авторитетною організацією;
- Забезпечує можливість оцінки значимих відмінностей результатів різних країн;
- Складається з оцінок значної кількості країн;
- В оцінці беруть участь місцеві експерти або представники бізнесу;
- Оцінювання проводиться принаймні раз на два роки.

CPI—2025 розраховується з використанням 13 джерел інформації від 12 різних організацій, які вивчають сприйняття корупції протягом останніх двох років. Ці джерела детально описано у відповідному доданому документі.

2. Стандартизувати джерела даних

за шкалою від 0 до 100, де 0 означає найвищий рівень корупції відповідно до сприйняття респондентів, а 100 — найнижчий. Для цього від результату кожної країни віднімається середнє значення за кожним джерелом у вихідному році, а отримане значення ділиться на стандартне відхилення цього джерела у вихідному році. Це віднімання та ділення з використанням параметрів вихідного року використовуються для того, щоб результати CPI можна було порівнювати рік за роком починаючи з 2012. Після цього стандартизовані результати переводяться у шкалу CPI за допомогою множення на значення стандартного відхилення CPI у 2012 році (20) та додавання середнього значення CPI у 2012 році (45), щоб дані відповідали шкалі CPI від 0 до 100.

3. Обчислити середнє значення:

щоб країна чи територія були включені в CPI, мають бути наявні принаймні три джерела інформації для оцінки. Результат CPI цієї країни розраховується, як середнє значення усіх стандартизованих результатів, які доступні для цієї країни. Результати округлюються до цілих чисел.

4. Додати інформацію про похибку:

Для CPI розраховується стандартна похибка та довірчий інтервал, що враховує різницю в оцінках різних джерел даних, доступних для цієї країни/території.

ІНДЕКС СПРИЙНЯТТЯ КОРУПЦІЇ—2025

опис джерел

Для укладання Індексу сприйняття корупції (CPI)—2025 року було використано **13 джерел** даних:

1. Оцінка національної політики та інституцій Африканського банку розвитку за 2023 рік.
2. Показники стійкого врядування Фонду Бертельсманна за 2024 рік.
3. [Індекс трансформації Фонду Бертельсманна за 2026 рік.](#)
4. [Рейтинг ризиків країн аналітичного відділу журналу «Економіст» за 2025 рік.](#)
5. [Звіт Freedom House про країни перехідного періоду за 2024 рік.](#)
6. [Індикатори ризиків та бізнесумов організації S&P Global Insights за 2024 рік.](#)
7. Щорічний рейтинг глобальної конкурентоздатності Інституту розвитку управління за 2025 рік.
8. Консультування з політичних й економічних ризиків за 2025 рік.
9. [Міжнародний огляд ризиків по країнах групи PRS за 2025 рік.](#)
10. Оцінка національної політики та інституцій Світового банку за 2024 рік.
11. [Опитування думки менеджерів від Світового економічного форуму за 2025 рік.](#)
12. [Індекс верховенства права за 2025 рік](#), укладений проектом «Глобальна справедливість».
13. [Проект «Варіації демократії» за 2025 рік.](#)

13
джерел

ІНДЕКС ТРАНСФОРМАЦІЇ ФОНДУ БЕРТЕЛЬСМАННА ЗА 2026 РІК

Код: STI

Рік видання: 2026

Тип оцінки: Якісне опитування експертів

Організація, що надає дані: Фонд Бертельсманна

Фонд Бертельсманна (BF) було засновано в 1977 році як приватний фонд. Як аналітичний центр, ця організація працює в напрямку покращення освіти, справедливої й ефективної економіки, системи охорони здоров'я, що ґрунтується на запобіганні, розвинутого громадянського суспільства та покращення взаєморозуміння між різними країнами. Фонд Бертельсманна – незалежний та позапартійний. Він розробляє, впроваджує та адмініструє проекти.

Індекс трансформації створює підґрунтя для обміну найкращими практиками між агентами змін. Виходячи з цього, Індекс трансформації Фонду Бертельсманна публікує два рейтинги, Індекс статусу й Індекс управління, які ґрунтуються на глибинній оцінці 137 країн. Результати призначаються на основі детальних звітів по країнах, в яких розглядаються 52 запитання, розподілені на 17 критеріїв.

Оцінки надають по два експерти з кожної країни. Оцінки країн складаються з двох розділів: письмової оцінки стану трансформації та результатів з управління в певній країні (звіт по країні) та числової оцінки стану трансформації та результатів з управління (рейтинг країни). Оцінки надаються експертом з відповідної країни, а потім їх перевіряє другий експерт, який також надає другий незалежний рейтинг на свій погляд. Ці оцінки експертів перевіряють та обговорюють регіональні координатори, щоб забезпечити порівнянність оцінок в межах регіону. Крім того, Фонд запровадив додатковий етап перевірки, щоб переконатися, що надані оцінки відповідають розгорнутим описам по кожній країні.

Запитання, що стосується/стосуються корупції

Експертів попросили оцінити:

Переслідування зловживання владою: «Q3.3 Наскільки переслідують чи карають посадовців, які зловживають владою?» Оцінки ставляться за шкалою:

- від 1, де «Посадовці, які порушують закон та вдаються до корупції можуть робити це без жодного страху, юридичних наслідків або негативного висвітлення в медіа»
- до максимальної оцінки в 10 балів, де «Посадовці, які порушують закон та вдаються до корупції, суворо переслідуються відповідно до закону та завжди негативно висвітлюються в медіа».

Антикорупційна політика: «Q15.3 Наскільки успішно уряд стримує корупцію?» Оцінки ставляться за шкалою:

- від 1, де «Уряду не вдається стримувати корупцію і не функціонують жодні механізми забезпечення доброчесності»
- до максимальної оцінки в 10 балів, де «Уряд успішно стримує корупцію, а всі механізми забезпечення доброчесності ефективно функціонують».

Результати та процес оцінювання

Результати виставляються за шкалою від 1 до 10, де 10 – найнижчий рівень корупції, а 1 – найвищий. Оцінка кожної країни враховується як середнє значення за двома запитаннями. Кодувальна книга Індексу трансформації минулого видання доступна тут:

https://bti-project.org/fileadmin/api/content/en/downloads/codebooks/BTI2024_Codebook.pdf

Індекс ґрунтується на якісному опитуванні експертів, у якому письмові оцінки переводяться в числові рейтинги та переглядаються в кілька етапів, щоб вони були порівнянні як у межах одного регіону, так і між різними регіонами. Процес оцінки країн має як якісний, так і кількісний компонент, обидва з яких проводять два експерти з кожної країни. Як правило, в процесі оцінки беруть участь один місцевий експерт та один іноземний; таким чином забезпечується врахування як внутрішньої, так і зовнішньої перспективи в процесі оцінки, а також це допомагає запобігати суб'єктивності. Загалом у створенні звітів по країнах беруть участь 280 експертів з усього світу.

Щоб забезпечити валідність, надійність та порівнянність оцінки, кожен окремий результат перевіряється у кілька етапів – експертами з кожної країни, регіональними координаторами, проектною командою та правлінням Індексу. Оцінки та відповіді експертів за кожним з показників спочатку переглядають регіональні координатори, які перевіряють зміст, щоб переконатися, що він повний і послідовний. Оцінки країн проходять також етап міжрегіональної перевірки, після чого відбувається зведення рейтингу.

Охоплення країн

Індекс охоплює 137 країн і територій. Період для зібрання даних був розширений з січня 2023 року по січень 2025 року.

Доступність даних

Індекс трансформації було вперше опубліковано у 2003 році, і відтоді він укладається кожні два роки. CPI-2025 були надані безпосередньо Фондом Бертельсманна і поки недоступні для завантаження. Їхня публікація очікується на початку 2026 року.

РЕЙТИНГ РИЗИКІВ КРАЇН АНАЛІТИЧНОГО ВІДДІЛУ ЖУРНАЛУ «ЕКОНОМІСТ» ЗА 2025 РІК

Код: EIU

Рік видання: 2025

Тип оцінки: Оцінка ризиків на основі якісних і кількісних показників

Організація, що надає дані: Аналітичний відділ журналу «Економіст»

Організацію The Economist Intelligence Unit (EIU) було засновано у 1946 році як дослідницький відділ журналу «Економіст». Відтоді вона перетворилася на міжнародну дослідницьку та консалтингову компанію, яка надає бізнес-аналітику для управлінців з усього світу. 650 аналітиків працюють на повну чи часткову зайнятість, досліджуючи понад 200 країн і територій.

Рейтинг ризиків країн створено для глибинного, вчасного аналізу потенційних фінансових ризиків у понад 140 країнах.

Рейтинг укладає команда експертів, що працюють переважно в Лондоні (але також з експертами з Нью-Йорка, Пекіна і Шанхая), яких підтримує глобальна мережа місцевих експертів. Аналітик з кожної країни надає оцінку максимум двом-трьом країнам чи територіям. До публікації економічні та політичні звіти аналітиків EIU ретельно перевіряються.

Запитання, що стосується/стосуються корупції

Серед конкретних запитань, зокрема, наступні:

- Чи наявні чіткі процедури та підзвітність щодо розподілу та використання публічних коштів?
- Чи бувають випадки присвоєння публічних коштів міністрами чи державними посадовцями для приватних чи партійних політичних цілей?
- Чи є окремі кошти, за які звітність не вимагається?
- Чи відбувається загалом несанкціоноване використання публічних ресурсів?
- Чи наявна професійна державна служба, чи більшість службовців прямо призначаються урядом?
- Чи є незалежний орган, який проводить аудит управління публічними фінансами?
- Чи є незалежна система правосуддя, яка має змогу судити міністрів чи держслужбовців за порушення?
- Чи існує традиція давати хабарі, щоб отримувати контракти чи іншу особисту вигоду?

Результати та процес оцінювання

Оцінки — цілі числа за шкалою від 0 (дуже низька поширеність корупції) до 4 (дуже висока поширеність корупції).

Оцінка — це узагальнений зведений вимір корупції, що включає оцінку всіх сфер, до яких належать поставлені запитання.

Охоплення країн

У 2025 році було оцінено 131 країну/територію. У новому CPI використовуються дані станом на вересень 2025 року.

Доступність даних

Оцінка ризику країн проводиться EIU з початку 1980-х років. Для 100 країн щомісячно публікуються оновлені короткі результати, для всіх інших – щоквартально. Дані доступні підписникам рейтингу ризиків країн. <http://www.eiu.com>

ЗВІТ FREEDOM HOUSE ПРО КРАЇНИ ПЕРЕХІДНОГО ПЕРІОДУ ЗА 2024 РІК

Код: FH

Рік видання: 2024 (також використовувався у минулому CPI)

Тип оцінки: Якісна експертна оцінка

Організація, що надає дані: Freedom House

Організацію Freedom House було засновано 1941 року. Це незалежна організація контролю, що підтримує розширення свободи по всьому світу. Freedom House підтримує демократичні перетворення, стежить за свободою та виступає за демократію та права людини.

Звіт «Країни перехідного періоду» вимірює демократизацію у 29 країнах та адміністративних територіях Центральної Європи та країнах, що нещодавно стали незалежними. Звіт зосереджується на демократичному поступі та труднощах. Кожен звіт зосереджується на наступних темах: державне демократичне врядування, виборчий процес, громадянське суспільство, незалежні ЗМІ, місцеве демократичне врядування, незалежність системи правосуддя та корупція.

Опитування створюються працівниками та консультантами Freedom House. Останні, яких рекомендують відповідні органи влади, є спеціалістами з певної країни чи регіону. Для складання звіту використовується низка джерел, зокрема: міжнародні фінансові установи, неурядові організації та інші міжнародні організації, місцеві газети та журнали та вибрана урядова інформація.

Запитання, що стосується/стосуються корупції

Експертів Freedom House просять розглянути ряд таких запитань:

- Чи запровадив уряд ефективні антикорупційні ініціативи?
- Чи не втручається держава надмірно в економіку країни?
- Чи позбавлений уряд надмірного бюрократичного регулювання, реєстраційних вимог та інших засобів контролю, що створюють додаткові можливості для корупції?
- Чи наявні значні обмеження для участі державних посадовців в економічній діяльності?
- Чи наявні якісні закони, що вимагають розкриття фінансової інформації та запобігають конфлікту інтересів?
- Чи публікує уряд інформацію про вакансії та можливості укладання урядових контрактів?
- Чи забезпечує держава ефективний законодавчий чи адміністративний процес для запобігання, розслідування та покарання корупції серед державних посадовців та службовців, особливо в контексті запобігання упередженому ставленню до політичних опонентів?
- Чи наявний юридичний захист у викривачів, антикорупційних активістів, слідчих та журналістів, завдяки якому вони можуть почуватися в безпеці, повідомляючи про хабарництво та корупцію?
- Чи висвітлюються в ЗМІ достатньо широко потенційні корупційні справи?
- Громадськість нетерпимо ставиться до корупції в органах влади?

Результати та процес оцінювання

Результати можуть становити від 1 (найнижчий рівень корупції) до 7 (найвищий рівень корупції), і допускаються проміжні результати з половиною і чвертю балу (наприклад, 3,25). У 2020 році Freedom House змінила шкалу індикатора, і тепер країни оцінюються за шкалою від 1 (найнижчий рівень корупції) до 7 (найвищий рівень корупції). Щоб забезпечити сумісність цифр при введенні до CPI, їх спочатку перетворюють у стару шкалу. Це робиться просто шляхом віднімання балів кожної країни від базового значення 8.

Оцінка – це узагальнений зведений вимір корупції, що включає оцінку всіх сфер, до яких належать поставлені запитання.

Для всіх 29 країн рейтингу Freedom House, спільно з авторами звіту, панеллю академічних радників та групою міжнародних експертів, виставляє цифрові рейтинги в 7 категоріях. Рейтинги виставляються за шкалою від 1 до 7, де 1 – найнижчий рівень демократичного прогресу, а 7 – найвищий.

Автори окремих звітів по країнах пропонують попередні рейтинги в усіх семи категоріях дослідження, і переконуються, що там, де наявна зміна результату, наявні вагомі докази такої зміни. Кожен черновий варіант звіту надсилається кільком регіональним експертам, які коментують як зміни результатів, так і якість обґрунтування в тексті звіту. Панель академічних радників організації обговорює результати та оцінює рейтинги протягом дводенної зустрічі. Автори звітів мають можливість висловити незгоду з будь-якими змінами до рейтингу, які відрізняються від їхньої версії більш ніж на пів бала.

Більше інформації можна знайти тут:

<https://freedomhouse.org/reports/nations-transit/nations-transit-methodology>

Охоплення країн та періодичність

У 2024 році оцінювалося 29 країн. Звіт Freedom House про країни перехідного періоду за 2024 рік охоплював період з 1 січня по 31 грудня 2023 року. До 2024 року країни оцінювались щорічно, але звіт припинив свій вихід у 2025 році.

Доступність даних

Звіт публікується щорічно з 2003 року. Остання версія звіту доступна за адресою:

https://freedomhouse.org/sites/default/files/2024-04/NIT_2024_Digital_Booklet.pdf

ІНДИКАТОРИ РИЗИКІВ ТА БІЗНЕСУМОВ ОРГАНІЗАЦІЇ S&P GLOBAL INSIGHTS ЗА 2024 РІК

Код: GI

Рік видання: 2024 (також використовувався у минулому CPI)

Тип оцінки: Оцінка комерційних бізнес-експертів

Організація, що надає дані: S&P Global Insight Global Risk Service

IHS Global Insight – міжнародна інформаційна компанія, яку було засновано в 1959 році і де працює понад 5100 людей у понад 30 країнах світу. Вона надає різноманітні онлайн-послуги у сфері макроекономіки, ризиків країн та аналізу секторів економіки. У 2022 році IHS Markit об'єдналася з S&P Global.

Рейтинг ризиків країн існує з 1999 року та забезпечує аналіз шести факторів ризику в понад 200 країнах і територіях. Ці шість факторів – політичні, економічні, юридичні, податкові, операційні та безпекові ризики. Ризик корупції, який використовується для укладання CPI, береться з Показників ділових умов і ризиків Global Insight.

Оцінку проводять понад 100 штатних експертів з країн, які також враховують думки місцевих фрілансерів, клієнтів та інших контактів. Рейтинг показує сприйняття експертами відносного рівня певної проблеми у кожній країні чи території. Рейтинги оцінюють широке розмаїття корупції, від побутового хабарництва до політичної топ-корупції, а оцінки кожної країни ґрунтуються на якісній оцінці корупції в кожній країні чи території.

Запитання, що стосується/стосуються корупції

Експертів просять оцінити:

Ризик, що особи чи компанії зіткнуться з хабарництвом чи іншими корупційними практиками, щоб займатися бізнесом, від отримання великих контрактів до отримання дозволу на імпорт чи експорт невеликого продукту чи інших документів. Це загрожує здатності компанії працювати в певній країні або наражає її на юридичні чи регуляторні санкції та втрату репутації.

Результати та процес оцінювання

Оцінки виставляються від 1,0 (максимальна корупція) до 5,0 (мінімальна корупція), в них також можуть застосовуватися по 0,5 балу (наприклад, оцінка 3,5). Оцінки, які виставляються аналітиками з кожної країни переглядаються та співставляються експертами з ризику S&P Global Insight на регіональному та глобальному рівнях.

Охоплення країн та періодичність

Оцінюються 207 країн/територій по всьому світу.

Доступність даних

Рейтинг ризиків країн публікується з 1999 року та постійно підтримується в актуальному стані. Дані з цього рейтингу було отримано з порталу Показники світового врядування Світового банку, оскільки з 2015 року компанія припинила безпосередньо надавати дані Transparency International.

Дані, що використовувалися для CPI, можна переглянути тут:

<https://www.worldbank.org/content/dam/sites/govindicators/doc/WMO.xlsx>

Останні дані покривають період з жовтня по грудень 2023 року.

МІЖНАРОДНИЙ ОГЛЯД РИЗИКІВ ПО КРАЇНАХ ГРУПИ PRS ЗА 2025 РІК

Код: PRS

Рік видання: 2025

Тип оцінки: оцінка ризиків від працівників Міжнародного огляду ризиків по країнах (МОРК)

Організація, що надає дані: PRS Group

Група PRS, що розташована у районі Сирак'юз, Нью-Йорк, з моменту свого заснування у 1979 році послідовно працює над аналізом політичних ризиків.

Міжнародний огляд ризиків по країнах (МОРК) з 1980 року щомісячно надає рейтинги політичних, економічних та фінансових ризиків, важливі для міжнародного бізнесу, для окремих країн/територій. МОРК зараз охоплює 140 країн/територій. Рейтинги Огляду слугують підґрунтям системі раннього виявлення нових можливостей та прихованих небезпек у кожній країні.

Працівники, що укладають МОРК, збирають політичну інформацію та конвертують її у бали ризику відповідно до послідовної методики оцінки. Оскільки підґрунтям слугує саме оцінка політичних ризиків та інша політична інформація, користувачі можуть перевірити інформацію і дані, щоб зіставити рейтингові оцінки зі своїми власними оцінками або будь-якою іншою системою оцінки ризиків.

Запитання, що стосується/стосуються корупції

Йдеться про оцінку корупції в межах політичної системи. Найбільш поширена форма корупції, з якою стикається безпосередньо бізнес — фінансова корупція у формі вимагання спеціальних виплат та хабарів, пов'язаних із дозволами на імпорт та експорт, контролем конвертації, податковими перевітками, поліцейським захистом чи позиками. Ця оцінка найбільше пов'язана з наявною чи потенційною корупцією у формі надмірного контролю, кумівства, обміну послугами, таємного фінансування партій чи підозрілих політичних зв'язків між політикою та бізнесом.

Результати та процес оцінювання

Оцінки корупції виставляються за шкалою від 0 (найвищий потенційний ризик) до 6 (найнижчий потенційний ризик), щомісяця. Допускаються цілі бали та половини балів. Щомісячні рейтинги зводяться до середнього значення, щоб утворити єдиний результат по країні. Щоб забезпечити послідовність оцінки різних країн і територій та між різними роками, бали присвоюються на основі серії попередньо визначених запитань для кожного фактору ризику.

Охоплення країн та періодичність

МОРК щомісяця оцінює 141 країну.

CPI використовує агреговані щомісячні оцінки за період з вересня 2024 року по серпень 2025 року.

Доступність даних

Модель МОРК було створено 1980 року, а дані публікуються щомісяця.

Дані доступні клієнтам МОРК за адресою www.prsgroup.com

ОПИТУВАННЯ ДУМКИ МЕНЕДЖЕРІВ ВІД СВІТОВОГО ЕКОНОМІЧНОГО ФОРУМУ ЗА 2025 РІК

Код: WEF

Рік видання: 2025

Тип оцінки: Опитування керівників бізнесу

Організація, що надає дані: Світовий економічний форум

Світовий економічний форум – незалежна міжнародна організація, що працює для покращення ситуації в світі, залучаючи політичних, академічних, ділових та інших суспільних лідерів до формування порядку денного на глобальному, регіональному та галузевому рівнях. Неприбуткову організацію було створено у 1971 році, а її центральний офіс розташований у Женеві. Форум не має жодних політичних, партійних чи національних інтересів.

Опитування думки менеджерів (ОДМ) – це щорічне опитування керівників бізнесу, що проводить Світовий економічний форум. Опитування з часом розвинулося і включає нові дані, важливі для Глобального індексу конкурентоспроможності та інших індексів Форуму.

Глобальна мережа конкурентоспроможності та співставного аналізу Світового форуму тісно співпрацює з понад 160 партнерськими установами, які проводять опитування у своїх країнах/територіях. Їх було обрано завдяки змозі спілкуватися з найбільш відомими бізнес-лідерами та поінформованості щодо бізнес-середовища у відповідній країні, а також відданості дослідженню конкурентоздатності, яке проводить Форум. Партнерські установи – це, переважно, авторитетні факультети економіки національних університетів, незалежні дослідницькі інститути або бізнес-організації. Опитування проводяться відповідно до детальної методології та мають на меті зібрати вибірку з різних секторів діяльності та компаній різних розмірів. Процес проведення ОДМ щороку переглядається, а у 2008 та 2012 роках проводився його зовнішній перегляд авторитетною консалтинговою компанією з опитувань.

Запитання, що стосується/стосуються корупції

Опитуваних попросили відповісти на такі запитання:

(За шкалою від 1 до 7, де 1 означає – дуже типово, а 7 – ніколи)

«Наскільки типово у вашій країні, щоб компанії робили незадокументовані додаткові виплати чи давали хабарі у зв'язку з наступними аспектами діяльності:

- a) Імпорт і експорт
- b) Комунальні послуги
- c) Виплата податків
- d) Публічні контракти та дозволи
- e) Сприятливі судові рішення»

(За шкалою від 1 до 7, де 1 означає – дуже типово, а 7 – ніколи)

«Наскільки типово у вашій країні, щоб публічні кошти потрапляли до компаній, окремих осіб або груп осіб у зв'язку з корупцією?»

Результати та процес оцінювання

Кожному запитанню присвоюється оцінка за шкалою від 1 до 7.

Результати першого запитання із підпунктами від а до е зведені до середнього значення, щоб отримати єдину оцінку за запитанням. Далі результати першого та другого запитання також було зведено до середнього значення, щоб отримати єдину оцінку відповідної країни/території.

Охоплення країн та періодичність

Опитування 2025 року проводилось з березня по серпень 2025 року. Зібрані дані охоплюють 116 країн.

Доступність даних

Дані Форуму можна отримати через запит на інформацію за наступним посиланням:

https://wefglobal.eu.qualtrics.com/jfe/form/SV_0NDuzSiGYfz0mH4

ІНДЕКС ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА ЗА 2025 РІК, укладений проектом «Глобальна справедливість»

Код: WJP

Рік видання: 2025

Тип оцінки: опитування експертів

Організація, що надає дані: Проект «Глобальна справедливість» (World Justice Project)

Проект «Глобальна справедливість» – незалежна неприбуткова організація, що працює для поширення верховенства права задля розвитку можливостей та справедливості у спільнотах. Робота Проекту на міжнародному та міждисциплінарному рівні присвячена розвитку практичних програм для підтримки верховенства права по всьому світу. Робота Проекту ґрунтується на двох взаємно доповнюваних припущеннях: що верховенство права – основа спільнот, де процвітають нові можливості та справедливість, і що міжгалузева співпраця – найбільш ефективний спосіб досягти поступу верховенства права.

Індекс верховенства права – оцінювальний інструмент, розроблений Проектом «Глобальна справедливість» для того, щоб отримати повне й детальне уявлення про те, наскільки країни та території дотримуються верховенства права на практиці. Індекс надає детальні унікальні дані стосовно різноманітних аспектів верховенства права, що дає можливість зацікавленим сторонам оцінювати, наскільки та чи інша країна дотримуються цього принципу, які її сильні та слабкі сторони порівняно з іншими країнами регіону, а також відстежувати зміни за певний період.

Позиції в рейтингу та результати виставляються на основі чіткої методології збору та зведення даних. Дані збираються із глобального опитування громадськості та детального опитування місцевих експертів (практиків та теоретиків з відповідної країни, що мають експертний рівень у цивільному та комерційному праві, кримінальній юстиції, трудовому праві або громадському здоров'ї).

Запитання, що стосується/стосуються корупції

Показник 2: Відсутність корупції

Експертам ставлять 53 запитання, щоб оцінити, наскільки державні посадовці використовують свої посади заради власної вигоди. Запитання стосуються різних секторів державної служби, включаючи громадське здоров'я, регуляторні органи, поліцію та суди.

Окремі запитання зводяться у чотири підрядні показники:

- 2.1 Посадовці з виконавчої гілки влади не використовують свої посади для власної вигоди
- 2.2 Посадовці з судової гілки влади не використовують свої посади для власної вигоди
- 2.3 Посадовці з поліції та військових сил не використовують свої посади для власної вигоди
- 2.4 Посадовці з законодавчої гілки влади не використовують свої посади для власної вигоди

Для розрахунку CPI використовуються лише оцінки експертів.

Для отримання єдиної оцінки береться середнє значення чотирьох підрядних показників.

Результати та процес оцінювання

Результати ставляться за безперервною шкалою від 0 (найнижчий результат) до 1 (найвищий результат). Останнє дослідження доступне тут:

<https://worldjusticeproject.org/rule-of-law-index/downloads/Index-2022.pdf>

Охоплення країн та періодичність

В Індексі верховенства права за 2025 рік було оцінено 143 країни, включаючи Беліз, який не був охоплений минулого року. Опитування експертів збирались з лютого по червень 2025 року і охоплювали понад 4100 опитувальників з приблизно 29 відповідями на країну у середньому.

Індекс створено таким чином, щоб застосовувати його до країн з абсолютно різними соціальними, культурними, економічними та політичними системами.

Доступність даних

Перше видання було опубліковане у 2010 році. Там застосовувалася трохи інакша методологія й охоплення країн. Дані для розрахунку цього індексу збиралися з лютого по червень 2022 року за допомогою опитування 3 600 експертів з приблизно 26 відповідями на країну.

Зведені дані для індексу публічно доступні за адресою:

https://worldjusticeproject.org/rule-of-law-index/downloads/2024_wjp_rule_of_law_index_HISTORICAL_DATA_FILE.xlsx

Будь ласка, зауважте, що оскільки для розрахунку CPI враховуються тільки експертні відповіді з опитування, Transparency International надано доступ до дезаггегованих вихідних даних, які не є публічно доступними.

ПРОЄКТ «ВАРІАЦІЇ ДЕМОКРАТІЇ» ЗА 2025 РІК

Код: VDEM

Рік видання: 2025

Тип оцінки: опитування експертів

Організація, що надає дані: Гетеборзький університет, Інститут V-Dem та Університет Нотр-Дам

«Варіації демократії» (V-Dem) – це новий підхід до концептуалізації та вимірювання рівня демократії. V-Dem надає багатоаспектний, незведений набір даних, який відображає складність концепції демократії як системи управління, що виходить далеко за межі наявності виборів. Проект V-Dem розрізняє сім демократичних принципів високого рівня: виборчий, ліберальний, партисипативний, дорадчий, рівності, більшості та згоди, та збирає дані для вимірювання цих принципів.

Над проектом працюють понад 3000 науковців з усього світу, а приймаючою стороною виступають Факультет політології Гетеборзького університету у Швеції та Інститут Келлог Університету Нотр-Дам у США. З п'ятьма головними дослідниками, 23 проектними менеджерами з конкретною відповідальністю за певні питання, понад 33 регіональними менеджерами, 134 координаторами з окремих країн та асистентами досліджень та 4000 експертами з окремих країн, V-Dem – один з найбільших проектів наукового збору даних для дослідницьких цілей.

Запитання, що стосується/стосуються корупції

Запитання: Наскільки поширена політична корупція? (v2x_corr)

Напрямок індексу корупції V-Dem – від найменш корумпованих до найбільш корумпованих країн (на відміну від інших змінних V-Dem, які переважно йдуть від менш до більш демократичної ситуації). Індекс корупції включає вимірювання шести окремих видів корупції, що покривають різні сфери та рівні політичної корупції та окремо вимірюються для корупції у законодавчій, виконавчій та судовій владі. В рамках виконавчої влади також вимірюються окремо хабарництво і розкрадання. Крім того, в дослідженні окремо розглядається корупція в найвищих ешелонах виконавчої влади (кабінет міністрів або аналогічний орган) та загалом у публічному секторі. Таким чином ці показники розглядають різні види корупції: і побутову, і топ-корупцію; і хабарництво, і розкрадання; і корупцію, що здійснюється з метою вплинути на законодавство, і таку, що здійснюється з метою вплинути на його впровадження.

Зведення: індекс створюється на основі середньої оцінки (а) показника корупції в публічному секторі, (б) показника корупції у виконавчій владі, (в) показника корупції в законодавчій владі та (г) показника корупції в судовій владі. Іншими словами, ці сфери мають однаковий вплив на кінцевий результат.

Результати та процес оцінювання

Оцінки виставляються за безперервною шкалою від 0 (найнижчий рівень корупції) до 1 (найвищий рівень корупції). Примітка: Кожна нова версія набору даних V-Dem допускає ретроактивні зміни в оцінках, що впливає на порівняльність між версіями. CPI використовує лише останнє доступне значення.

V-Dem використовує теоретичні та методологічні знання експертів своєї глобальної команди, щоб збирати якомога більш об'єктивні та надійні дані. Близько половини показників у наборі даних V-Dem ґрунтуються на фактичній інформації, яку можна отримати з офіційних документів, таких як конституції та інші урядові документи. Решта інформації ґрунтується на більш суб'єктивних оцінках таких тем, як практики демократії та врядування та дотримання правил. Щодо таких питань переважно збирається оцінка п'яти експертів на кожну країну, тему та період, за який у них наявна інформація.

V-Dem мінімізує помилки, використовуючи декількох кодувальників на країну-рік (щонайменше п'ять на індикатор) та ретельно відбираючи, перевіряючи та ранжуючи велику, різноманітну групу кваліфікованих експертів з окремих країн. Експерти відбираються на основі п'яти критеріїв – відповідної експертизи, міцних зв'язків з країною, серйозності підходу, неупередженості та професійного різноманіття – за допомогою структурованого процесу, очолюваного регіональними менеджерами та координаторами країн, що в результаті дає глобально різноманітну мережу з понад 4200 експертів.

Щоб мати можливість отримувати зведені дані від різних експертів, Проект співпрацює з найбільш авторитетними методологами соціологічних досліджень і вже розробив новаторську баєсову модель вимірювання яка, наскільки це можливо, зменшує похибку, залежну від людського фактору. V-Dem постійно експериментує з новими техніками та отримує поради експертів з різних сфер. Таким чином, V-Dem – лідер у новаторських покращених методах, які покликані збільшити надійність і порівнянність опитувань експертів. V-Dem також використовує академічні знання своєї команди, щоб розробляти техніки зведення показників, що ґрунтуються на наукових даних.

Охоплення країн та періодичність

У 2024 році оцінювались 179 країн/територій для розрахунку CPI. Дані охоплюють період з січня по грудень 2024 року.

Доступність даних

Дані V-Dem публічно доступні за адресою

<https://www.v-dem.net/data/the-v-dem-dataset/country-year-v-dem-fullothers-v15/>

Кодувальна книга доступна за адресою

https://v-dem.net/documents/38/V-Dem_Codebook_v14.pdf